Dosarul:nr. 2r-1666/24 Judecător: Andrei Ojoga
2-21066793-02-25r-24052024

D E C I Z I E

23 ianuarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

în componentă

Președintele ședinței Marina Anton

Judecătorii: Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

examinând recursul declarat de Andrei Botnari, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea contestația, în cauza civilă inițiată la contestația depusă de debitorul Rotaru Galina către creditorul S.A „Moldcargo", S.A „Donaris Vienna Insurance Group", administrator autorizat Albert Puiu, cu privire la contestarea acțiunilor executorului judecătoresc Oxana Burlac,

c o n s t a t ă:

La 04 mai 2021, Andrei Botnari a sesizat instanța cu o cerere către Serviciul Vamal, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iurie Gîlcă, solicitând repunerea în termen și anularea încheierii executorului judecătoresc Iurie Gîlcă nr.087s-87/21 din 12 aprilie 2021.

În motivarea contestației a invocat că la data de 12 aprilie 2021, executorul judecătoresc Iurie Gîlca, a emis încheierea nr.087s-87/2021 prin care a dispus intentarea procedurii de executare a procesului-verbal cu privire la contravenție nr.***** emis de către Biroul Vamal Centru. Debitorul nu este de acord cu încheierea nominalizată, din considerentele care urmează.

Conform prevederilor art.61 lit.b) a Codului de executare, executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat. Iar conform art.30 alin.(10) a Codului contravenţional, termenul de prescripţie a punerii în executare a sancţiunii contravenţionale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărârea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă.

Astfel, menționează că la data de 19 octombrie 2018, agentul constatator - Biroul Vamal Centru, mun.Chişinău, bd.Dacia, 49/6, conform scrisorii de însoțire nr.10909 din 19 octombrie 2018, a expediat în adresa debitorului copia procesului-verbal cu privire la contravenție nr.*****, care a fost recepționat la data de 07 noiembrie 2018. Ulterior, la cererea subsemnatului, în adresa acestuia a fost expediat repetat copia procesului-verbal cu privire la contravenție nr.*****, conform scrisorii de însoțire nr.13093 din 05 decembrie 2018.

Nefiind de acord cu procesul-verbal şi decizia agentului constatator, la data de 24 decembrie 2018, prin intermediul poştei, a depus contestație în privința acestora.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.5r-1/2019 din 26 martie 2019, contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.*****, a fost respinsă ca depusă tardiv.

În susținerea acestei concluzii, prima instanță a indicat că la data de 07 noiembrie 2018, Andrei Botnari a făcut cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție nr.*****, fapt constatat prin avizul de recepție nr.***** anexat la materialele dosarului contravențional.

Ulterior, prin decizia Curţii de Apel Chişinău, hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana, nr.5r-1/2019 din 26 martie 2019, a fost casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare. Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana, nr.5r-3413 din 30 iulie 2020, a fost respinsă contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.2365/18 şi a deciziei agentului constatator din 16 octombrie 2018.

Menționează că legea contravențională (art.448 Cod contravențional) permite contravenientului să înainteze contestații şi peste termenul prevăzut, precum s-a realizat în prezenta speţă, iar acest fapt nu împiedică executarea deciziei agentului constatator. Indică faptul că decizia agentului constatator expusă în procesul-verbal cu privire la contravenție nr.*****, a devenit definitivă la data de 31 octombrie 2018 (15 zile de la data emiterii), sau cel târziu la data de 22 noiembrie 2018 (15 zile de la data comunicării), iar termenul de un an, prevăzut de art.30 alin.(10) a Codului contravențional, pentru punerea în executare a acesteia a expirat la data de cel târziu 22 noiembrie 2019.

Subsecvent, având în vedere că Serviciul Vamal al RM a înaintat spre executare procesul-verbal cu privire la contravenție nr.***** cu omiterea termenului prevăzut de art.30 al Codului contravențional, consideră că încheierea emisă de executorul judecătoresc Iurie Gîlca cu nr.087s-87/2021 din 12 aprilie 2021 este ilegală și urmează a fi anulată.

De menționat că potrivit prevederilor art.66 alin.(2) ale Codului de executare, încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii şi poate fi contestată, în termen de 10 zile de la data comunicării, în instanța de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc îşi are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Contestarea încheierilor executorului judecătoresc nu poate fi temei de suspendare a executării, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.

Atrage atenția instanței asupra faptului că încheierea executorului judecătoresc Iurie Gîlca cu nr.087s-87/2021 din 12 aprilie 2021, a fost expediată în adresa debitorului la data de 13 aprilie 2021, cu aviz recomandat nr.***** şi recepționată la data de 17 aprilie 2021. Însă, prin Hotărârea Parlamentului nr.49/2021 din 31 martie 2021 a fost declarată stare de urgenţă pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie30 mai 2021, iar prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.3 din 15 aprilie 2021, s-a dispus ca pe durata stării de urgență, termenele de prescripție şi termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă.

Prin hotărârea Curţii Constituționale nr.15 din 28 aprilie 2021, a fost declarată neconstituțională Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgenţă nr.49 din 31 martie 2021.

Astfel, starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova a încetat la data de 28 aprilie 2021, de când a început să curgă termenul de 10 zile prevăzut de art.66 alin.(2) al Codului de executare, pentru contestarea încheierii executorului judecătoresc Iurie Gîlcă nr.087s-87/2021 din 12 aprilie 2021.

Reieșind din cele expuse, consideră că prezenta contestație este întemeiată şi depusă în termenul legal, iar dacă instanța va interpreta diferit circumstanțele respective, ***solicită repunerea în termen pe motivele indicate mai sus, în conformitate cu prevederile art.116 ale Codului de procedură civilă.***

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2024, s-a respins ca neîntemeiată, cererea depusă de Andrei Botnari către Serviciul Vamal, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iurie Gîlcă privind repunerea în termen și anularea încheierii executorului judecătoresc Iurie Gîlcă nr.087s-87/21 din 12 aprilie 2021.

Nefiind de acord cu încheierea prime instanțe, la data de 17 aprilie 2024, Andrei Botnari a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2024 cu repunerea în termen și admiterea contestației depusă de recurent.

În motivarea recursului declarat a invocat motivele de fapt și de drept din contestația depusă suplimentar a menționat că la examinarea acţiunii în instanţa de fond a fost încălcat flagrant dreptul reclamantului la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art.269 alin.(1) CPC dispozițiile primei instanțe sau ale judecătorului prin care cauza nu se soluționează în fond se emit în formă de încheiere. Aceasta se emite în camera de deliberare în condițiile art.48.

Alin.(4) încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

Astfel, legislația procesual civilă modernizată, permite examinarea litigiilor împotriva actelor executorului judecătoresc fără citarea şi participarea părților care își vor prezenta argumentele şi contraargumentele în formă scrisă.

Pe de altă parte, la examinarea unei acțiuni în procedură scrisă instanţa de judecată este obligată să respecte toate garanțiile acordate de legiuitor participanţilor la proces în vederea realizării efective a dreptului la un proces echitabil.

În acest afirmă recurentul că instanța de fond a respectat dreptul pîrîtului şi intervenientului accesoriu prevăzute de art. 185, alin. (1) lit. b) însă a omis cu desăvîrşire să respecte dreptul reclamantului prevăzut la alin. (1), lit. b) al aceluiaşi şi nu a comunicat acestuia copiile de pe referințe şi de pe înscrisurile anexate la ele.

Această omisiune a instanţei de fond este una esenţială care duce la un dezichilibru nejustificat între posibilitățile şi armele folosite de părţi în cadrul unui de judecată prin încălcare nemijlocită a prevederilor art. 26 a CPC. Iar conform art. 22, alin. (1) a CPC, (1) Justiţia în cauzele civile se înfăptuiește pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetăţenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naştere, precum şi al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate şi forma de organizare juridică, subordonare, sediu şi de alte circumstanțe.

Astfel, punctează recurentul că prima instanţa nu a întreprins toate măsurile prescrise de lege pentru a comunica reclamantului data examinării cauzei, cît şi referinţa cu

contraprobele anexate de pîrît temei pentru care solicită admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin referința depusă, reprezentantul intimatului, Serviciul vamal a solicitat respingerea recursului declarat cu menținerea încheierii contestate ca fiind neîntemeiată și depusă peste termen.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei şi argumentele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide asupra temeiniciei recursului declarat şi necesității admiterii acestuia, cu casarea încheierii primei instanțe şi restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC părțile şi alţi participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de recurs reține că în conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În temeiul art.1 alin.(1) şi (2) Cod de executare, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul şi condițiile de executare silită a documentelor executorii.

Conform art.161 alin.(1) Codul de Executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părţi şi de alţi participanți la procesul de executare, precum şi de terţii care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvârșirii lor au trecut mai mult de 6 luni.

Potrivit dispozițiilor art.163 alin.(1) și (2) Codul de Executare, reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se

judecă în condițiile Codului de procedură civilă. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare şi să dea explicații scrise referitoare la actele contestate.

Alin.(2) indică că în cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probațiunii este pusă în seama reclamantului.

În conformitate cu prevederile art.269 alin.(1) CPC dispozițiile primei instanțe sau ale judecătorului prin care cauza nu se soluționează în fond se emit în formă de încheiere. Aceasta se emite în camera de deliberare în condițiile art.48.

Alin.(4) ***<u>încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces</u>***, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

În speță, Colegiul civil a constatat că ***la 04 mai 2021, Andrei Botnari a sesizat instanța cu o cerere*** către Serviciul Vamal, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iurie Gîlcă, ***solicitând:***

-repunerea în termen și anularea încheierii executorului judecătoresc Iurie Gîlcă nr.087s-87/21 din 12 aprilie 2021.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2024, s-a respins ca neîntemeiată, cererea depusă de Andrei Botnari către Serviciul Vamal, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iurie Gîlcă privind repunerea în termen și anularea încheierii executorului judecătoresc Iurie Gîlcă nr.087s-87/21 din 12 aprilie 2021.

Pentru a decide astfel prima instanță a reținut că motivul invocate de debitor întru contestarea încheierii cu nr.087s87/2021 din 12 aprilie 2021, emisă de executorul judecătoresc Iurie Gîlca, nu se raportează la temeiul prevăzut de art.61 lit.b) Cod de executare, de anulare a încheierii.

Sintetizând circumstanțele reliefate supra, judecătorul conchide că este necesar de a respinge cererea debitorului Andrei Botnari de anulare a încheierii cu nr.087s87/21 din 12 aprilie 2021, emisă de executorul judecătoresc Iurie Gîlca, aşa cum, nu au fost stabilite circumstanțele prevăzute de lege, pentru anularea procedurii de executare.

Cu referite la motivele descrise de contestatar privind repunerea în termen, instanța de recurs reține că singurul motiv indicat de Andrei Botnari este că Serviciul Vamal al RM a înaintat spre executare procesul-verbal cu privire la contravenție nr. ***** cu omiterea termenului prevăzut de art. 30 a Codului Contravențional, care prevede că, (10) Termenul de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărârea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă, temei pentru care contestatarul a solicitat anularea încheierii Executorului Judecătoresc Gîlcă Iurie nr. 087s-87/2021 din 12 aprilie 2021.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una neîntemeiată, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Conform art.66 alin.(2) Cod de Executare, încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii şi poate fi contestată, în termen de 10 zile de la data comunicării, în instanța de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc îşi are sediul sau, în cazul municipiului Chişinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența

teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Contestarea încheierilor executorului judecătoresc nu poate fi temei de suspendare a executării, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art.111 alin.(1) CPC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Conform art.112 alin. (3) din CPC, (3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poştal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Conform prevederilor art.116 alin.(1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform art.118 alin.(1) CPC, (1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din probatoriu administrat se atestă că la data de 12 aprilie 2021, executorul Judecătoresc Gîlcă Ilie, a emis încheierea nr.087s-87/2021 prin care a dispus intentarea procedurii de executare a procesului verbal cu privire la contravenție nr.***** emis de către Biroul Vamal Centru.

La data de 19.10.2018, agentul constatator - Biroul Vamal centru, cu sediul în MD-2062, mun. Chișinău, bd. Dacia, 49/6, conform scrisorii de însoțire nr. 10909 din 19.10.2018, a expediat în adresa mea din munChișinău, str. *****, copia procesului-verbal cu privire la contravenție nr.2365/18 din 16.10.2018, care a fost recepționată la data de 07.11.2018 de către Andrei Botnari.

Ulterior, la cererea subsemnatului, în adresa acestuia a fost expediat repetat copia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. *****, conform scrisorii de însoțire nr.13093 din 05.12.2018.

Nefiind de acord cu procesul-verbal și decizia agentului constatator la data de 24 decembrie 2018 prin intermediul poștei, a depus contestație în privința acestora, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr.5r-1/2019 din 26.03.2019, contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.2365/18 din 16.10.2018, a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr.5r-1/2019 din 26 martie 2019, a fost casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 iulie 2020, a fost respinsă contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenția nr.2365/18 și a Deciziei Agentului constatator din 16.10.2018.

Astfel, instanța de fond a considerat de a admite cererea debitorului cu privire la repunerea în termenul legal de contestare prevăzut la art.66 alin.(2) Cod de executare a încheierii executorului judecătoresc din 12 aprilie 2021, considerând că motivele invocate de debitor sunt obiective și justificate, fără a soluționa chestiunea cu privire la repunere în termen a contestației prin prisma art.116 CPC și fără, indica în dispozitivul actului contestat soluția instanțe cu privire la repunere în termen a contestației, fapt contrar prevederilor art.116 CPC.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond conchidem că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt contrare prevederilor procedurale civile, care reglementează institutul repunerii cererii în termen.

Astfel, având în vedere că instanța de fond nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a aplicat eronat normele de drept procedural precum și esența procedurii litigioase, motiv pentru care Colegiul califică ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia încheierii contestate, încălcare ce atrage după sine anularea actului defectuos, cu rejudecarea contestației în fond .

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

Astfel, Colegiul Civil conchide că lipsesc temeiurile, ce ar justifica menținerea încheierii emise de instanța de fond, fiind un act judecătoresc defectuos.

Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Andrei Botnari, de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2024, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.b), art.428 alin.(1) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Andrei Botnari.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2024, în cauza civilă la contestație depusă de Andrei Botnari către Serviciul Vamal, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iurie Gîlcă privind repunerea în termen și anularea încheierii executorului judecătoresc Iurie Gîlcă nr.087s-87/21 din 12 aprilie 2021, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecător Dorin Dulghieru

Judecător Constantin Roșca